

Výroční zpráva o výkonu regionálních funkcí v roce 2011

Pověřená knihovna:

Městská knihovna Náchod, o.p.s.

1 Základní cíle a zajištění regionálních funkcí v roce 2011

Hlavním cílem regionálních funkcí v okrese Náchod je podpora veřejných knihovnických a informačních služeb, zejména pro občany malých obcí.

Regionální funkce byly zaměřeny na tyto oblasti:

- poradenská a konzultační činnost pro základní knihovny,
- vzdělávání pracovníků základních knihoven, pořádání seminářů a porad,
- tvorba, distribuce a cirkulace výměnných fondů pro základní knihovny provozované obcemi,
- pomoc při revizi a aktualizaci knihovnických fondů základních knihoven provozovaných obcemi,
- podpora při zpracování statistiky o činnosti základních knihoven provozovaných obcemi,
- servis výpočetní techniky v základních knihovnách provozovaných obcemi,
- další nezbytné činnosti, které vedou k rozvoji knihoven na územním rozsahu pověřené knihovny.

Pro Městskou knihovnu v Náchodě byly stanoveny konkrétní úkoly pro rok 2011:

- Sledovat využívání veřejně přístupného internetu v knihovnách, zajišťovat proškolení obsluhy. Dbát na správné statistické vykazování.
- Na webových stránkách v oddíle Pro knihovny prezentovat informace a potřebné materiály pro knihovny a jejich provozovatele na území své působnosti. Zjišťovat počet přístupů do tohoto oddílu a údaj vykazovat v celoroční zprávě.
- Sledovat plnění standardu VKIS v knihovnách své působnosti, analyzovat a vyhodnocovat výsledky, napomáhat motivaci k dosažení optimálních výsledků, zvláště u knihoven přihlášených do soutěže Knihovna roku. Na webových stránkách každoročně zveřejňovat žebříček nejúspěšnějších knihoven.
- Věnovat pozornost novele standardu VKIS, upozornit knihovny ve své působnosti na změny, spolupracovat s knihovnami, které se přihlásí k nominaci Městská knihovna roku.
- V 1/3 profesionálních knihoven připravit průzkumy spokojenosti uživatelů knihoven, poskytovat nezbytnou metodickou pomoc a proškolení. Zaměřit se na knihovny, kde průzkum nebyl uskutečněn v posledních pěti letech.
- Spolupodílet se na vydání publikace „Knihovny Královéhradeckého kraje v proudu času“.

Na zajištění výkonu regionálních funkcí v roce 2011 získala pověřená knihovna účelovou neinvestiční dotaci z rozpočtu Královéhradeckého kraje ve výši 1 410 000,- Kč, což je o 70 000,- Kč méně než v roce předcházejícím.

1.1. **Síť obsluhovaných knihoven** Síť obsluhovaných knihoven se nemění.

1.2.	<p>Pracovníci zajišťující regionální služby</p> <p>Počet pracovníků, zajišťujících regionální služby je beze změny. Z regionální funkce byly financovány 2,95 pracovní úvazky. Nákup knihovnických služeb byl prováděn u čtyř městských knihoven s právní subjektivitou (Červený Kostelec, Jaroměř, Nové Město nad Metují a Police nad Metují), které zajišťují tvorbu a distribuci výměnných souborů z prostředků dotace pro základní knihovny provozované obcemi příslušných střediskových obvodů.</p>
2	<p>Hodnocení jednotlivých regionálních funkcí</p>
2.1.	<p>Poradenská a konzultační činnost, metodické návštěvy</p> <p>Pracovnice Městské knihovny v Náchodě poskytující regionální služby (2,95 úvazku) poskytly knihovníkům okresu 78 konzultací a uskutečnily 316 metodických návštěv. Další konzultace a metodické návštěvy poskytovaly pracovnice městských knihoven, u kterých MěstK Náchod objednává knihovnické služby. Celkem bylo uskutečněno 429 konzultací a 403 metodických návštěv. Metodické návštěvy se zaměřovaly na revizi a aktualizaci knihovních fondů obecních knihoven, na zpracování základních fondů obecních knihoven do programu v počítači, na revizi výměnného fondu Městské knihovny v Náchodě. Pozornost byla věnována uspořádání knihovního fondu a individuálnímu proškolení nových knihovníků obecních knihoven (Heřmánkovice, Jetřichov, Kramolna). Nezapomínalo se ani na práci s internetem a tvorbu nových webových stránek knihoven.</p>
2.2.	<p>Plány, rozборы, statistika knihovnických činností</p> <p>Rozbory činnosti a statistiky knihoven jsou probírány na poradách knihovníků základních knihoven, které organizují jednotlivé střediskové knihovny a na poradách vedoucích městských knihoven okresu. Tam se také probírá plnění standardů veřejných knihovnických služeb.</p>
2.3.	<p>Vzdělávání knihovníků, semináře a porady</p> <p>V okrese Náchod se konají pravidelné porady vedoucích městských knihoven. V letošním roce (6.4., 21.9., 14.12.) byly probírány výsledky statistiky a příprava další, plnění standardů veřejných knihovnických služeb a jejich připravované změny, úkoly, vyplývající z regionálních funkcí, webové stránky knihoven, příprava grantů. Nezapomíná se na aktuality z knihovnických akcí (konference Knihovny současnosti, akce SKIP, informace z porad SVK, seminářů NK). Živá je i výměna zkušeností, informace o akcích v jednotlivých městech. V letošním roce byla uspořádána porada zainteresovaných pracovníků na tvorbě výměnných fondů. Jednalo se o jejich značení a uspořádání. Porada byla spojena s exkurzí do nově vybavené a uspořádané knihovny v Heřmánkovicích. Pro knihovníky obecních knihoven byla uspořádána oblíbená studijní exkurze. Navštívili Městskou knihovnu ve Rtyni v Podkrkonoší a Obecní knihovnu v Batňovicích. Z obou si odnesli podněty pro svoji další činnost. Velice kladný ohlas měl seminář „Využití volně přístupných databází v knihovnách“, na kterém přednášela Mgr. Michaela Hašková, pracovnice SVK v Hradci Králové.</p>

	Knihovníci profesionálních knihoven se zúčastňují vzdělávacích akcí Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, akcí SKIPu a Klubu dětských knihoven		
2.4.	<p>Tvorba výměnných knihovních fondů, jejich cirkulace a distribuce</p> <p>V roce 2011 bylo expedováno 390 souborů s 12 257 svazky. Je to v průměru 5 souborů na 1 knihovnu, v kterých je 175 svazků. Distribuci souborů zajišťují knihovny, které mají svůj střediskový obvod a pověřená knihovna. Knihovníci obecních knihoven si někdy vybírají knihy z výměnného fondu častěji a po menších dávkách, protože si je odvázejí v taškách. Rozvoz větších souborů potom zajišťuje knihovna autem.</p> <p>Na tvorbě výměnných fondů se podílejí i obce, které využívají služeb střediskových knihoven na základě smluv. V letošním roce přispěly částkou 229 831,- Kč. V této částce je zahrnuto i předplatné časopisů, které svým knihovnám zajišťuje Knihovna města Police nad Metují.</p> <p>Přírůstek do výměnných fondů tvoří knihy nakupované z regionálních funkcí, knihy z prostředků obcí a v letošním roce i dary do VF Nového Města nad Metují (45).</p> <p>Ve výkazu výkonů regionálních funkcí je uvedeno více zpracovaných knihovních jednotek z prostředků obcí, než je nakoupeno. Jedná se o zpracované dary. Kromě toho pracovníce regionálních služeb zpracovávají fondy obecních knihoven, které zpětně ukládají do počítačů (Kramolna, Slatina nad Úpou).</p> <table border="1" data-bbox="258 920 1174 958"> <tr> <td>Úbytek výměnného fondu k 31.12.2011</td> <td>534</td> </tr> </table>	Úbytek výměnného fondu k 31.12.2011	534
Úbytek výměnného fondu k 31.12.2011	534		
2.5.	<p>Pomoc při revizi a aktualizaci knihovních fondů</p> <p>V roce 2011 byly revidovány knihovní fondy v těchto knihovnách: Hejtmánkovice, Heřmánkovice (změna knihovnice a rekonstrukce knihovny), Hynčice, Jestřebí, Jetřichov, Kramolna (nová knihovnice), Křinice, Martínkovice, Otovice, Provodov, Příbyslav, Rasošky, Slavětín, Slavoňov a Šonov u Nového Města nad Metují. Celkem 15 knihoven a 15 713 knihovních svazků. Kromě toho probíhá revize výměnného fondu Městské knihovny v Náchodě a jeho zpětné ukládání do počítače.</p>		
2.6.	<p>Nákup, zpracování a distribuce knihovního fondu z prostředků provozovatele</p> <p>Knihy, nakupované z prostředků obcí jsou zařazovány do výměnných fondů. Knihovnám je poskytována praktická pomoc při zpětném zpracování knihovních fondů do počítače. V letošním roce toho využila Obecní knihovna Kramolna a Slatina nad Úpou.</p>		
2.7.	<p>Servis automatizovaného knihovního systému</p> <p>Servis byl poskytnut knihovnám: Česká Metuje, Jaroměř, Jasenná, Rychnověk, Stárkov a Teplice nad Metují.</p>		
3	<p>Úkoly vyplývající ze smluv o přenesení regionálních funkcí stanovené krajskou knihovnou pro pověřené knihovny v roce 2011</p> <p>Využití veřejně přístupného internetu je sledováno při metodických návštěvách. Přesto jsou knihovny, kde se nedaří na tuto službu veřejnost přilákat. Spojování knihoven v jedné obci do jedné hlavní knihovny a poboček se nám neosvědčilo.</p> <p>Webová stránka Městské knihovny v Náchodě je průběžně aktualizována i v oddíle Pro knihovny. Počet přístupů do tohoto oddílu se nám nezobrazuje.</p> <p>Standardy VKIS jsou sledovány a probírány s knihovníky na poradách vedoucích knihoven i na setkáních knihovníků obecních knihoven ve střediskových knihovnách.</p>		

	<p>Průzkum spokojenosti uživatelů byl uskutečněn v Městské knihovně v Náchodě. Celkem se elektronického výzkumu zúčastnilo 61 respondentů. Výsledky byly probrány na poradě pracovníků knihovny.</p> <p>Profesionálním knihovnám okresu byla nabídnuta metodická i finanční pomoc při úpravě dotazníku, ale nebyla využita.</p> <p>Publikace Knihovny Královéhradeckého kraje byla vydána i za spoluúčasti vedoucích knihoven a pracovníků regionálních služeb náchodského okresu a je dobrým materiálem k propagaci činnosti knihoven oblasti.</p>
4	<p>Regionální služby pro odborné knihovny (ostatní evid. dle knihovního zákona)</p> <p>S Knihovnou Oblastní nemocnice v Náchodě si vzájemně poskytujeme MVS a konzultujeme problematiku např. zpracování knihovního fondu (stejný knihovní systém KP-win SQL). Knihovna od letošního roku využívá výměnný fond Městské knihovny v Náchodě a půjčuje pro své uživatele soubory krásné literatury. Knihovně Regionálního muzea v Náchodě zajišťujeme MVS. Městská knihovna v Jaroměři spolupracuje s knihovnou Městského muzea v Jaroměři.</p>
5	<p>Komentář k finančnímu zajištění regionálních funkcí</p> <p>Z celkové dotace na regionální funkci jde na nákup knihovního fondu 21,6%. Je to o něco méně, než v předcházejících letech, ale také dotace byla nižší. Snažíme se zachovat ostatní služby pro obecní knihovny v nezměněném rozsahu.</p> <p>Do výměnného fondu střediskových knihoven přispívají stále podle smluv tyto obce:(Náchod – Česká Čermná, Dolní Radechová, Kramolna, Nový Hrádek, Studnice, Vysokov; Červený Kostelec – Červená Hora, Horní Radechová, Slatina nad Úpou, Zábrodí, Žernov; Jaroměř – Dolany, Heřmanice, Jasenná, Nový Ples, Rasošky, Rychnověk, Šestajovice, Velichovky, Velká Jesenice, Vlkov; Nové Město nad Metují – Bohuslavice, Černčice, Jestřebí, Mezilesí, Nahořany, Provodov – Šonov, Přibyslav, Slavětín, Slavoňov, Vršovka; Police nad Metují – Bezděkov, Česká Metuje, Machov, Suchý Důl, Velké Petrovice, Žďár nad Metují. Polici nad Metují přispívá na nákup knih i obec Bukovice, která nemá vlastní knihovnu. Některé obce vydávají značné částky na nákup literatury do fondu vlastní knihovny a služeb výměnných souborů využívají minimálně (Hoříčky, Chvalkovice, Stárkov, Velké Poříčí,). Tam potom pomáhají pracovníci regionálních služeb se zpracováním fondu přímo v obecní knihovně.</p>
6	<p>Závěr</p> <p>Regionální služby jsou jasným přínosem v práci obecních knihoven. Díky finančnímu příspěvku na regionální funkce je možné všestranně rozvíjet knihovnickou činnost. Největší klad je v možnosti osobního kontaktu s knihovníky základních knihoven. Při metodických návštěvách se vyřeší otázky uspořádání knihovního fondu i práce s počítačem. Knihovny jsou doplňovány aktuální literaturou, výměnné fondy umožňují pružně reagovat na požadavky knihovníků i čtenářů. Rozvíjí se konzultační a poradenská činnost pracovníků regionálních služeb přímo v knihovnách. Vinou dopravní obslužnosti se vždy nedaří vysílat pracovníky obecních knihoven na vzdělávací akce – tím důležitější je konkrétní metodická i praktická pomoc</p>

	profesionálních knihovníků. Vzdělávání se účastní převážně pracovníci městských knihoven. Ale i ti ocení možnost vzdělávacích aktivit přímo v regionu. Bez příspěvku na regionální funkce bychom v této výroční zprávě neměli o čem psát.
	Přílohy: Výkaz výkonů a financování regionálních funkcí za rok 2011
	Zprávu sestavil: Mgr. Věra Škraňková Dne: 18.1.2012